

zaaknummer 2011 T399

Ingek. 30 MAART 2012

Datum beslissing

Meldingsnummer: 2010-0481

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

_____ ,
geboren op _____ ,
wonende te _____ ,
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. H.J.P.M. van Berckel-van der Rijken, advocaat
te Breda,

tegen:

(wijlen) _____
geboren op _____ overleden in _____
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven pater in het Juvenaat en godsdienstleraar op school

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 7 september 2011. Op 5 december 2011 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van _____ , overste van de Missionarissen van Mariannahill (c.m.m.).

Op 1 maart 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit twee van de onder aan dit advies te noemen leden. Mr. Merx was niet aanwezig, maar heeft op grond van de stukken en de zittingsaantekeningen wel meebeslist.

Klager is verschenen. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mevr. mr. H.J.P.M. van Berckel-van der Rijken.

Namens de Congregatie is verschenen _____ , overste van de Missionarissen van Mariannahill vergezeld van _____

2. De klacht

2.1. Klager stelt door _____ te zijn misbruikt in de periode 1963-1965. Klager was leerling op het Juvenaat, waar _____ pater was en waar hij tevens werkzaam was als godsdienstleraar op school.

Tijdens de godsdienstlessen op school moest klager voor in de klas komen zitten. Dat was eigenlijk zijn plaats niet. _____ wreef dan met zijn knieën tegen de knieën van klager.

Al vrij snel in het eerste jaar werd klager benaderd door _____ .. om als kamerdienaar te gaan werken. Gebruikelijk moesten de kinderen corveetaken verrichten in het internaat, maar

sommige kinderen werden uit de groep gepikt om als kamerdienaar voor de pater te werken. Dat hield in dat je in de ochtend na het ontbijt de kamer van de pater moest opruimen en op zaterdag moest je de kamer van de pater ook schoonmaken. In de eerste tijd dat klager in de kamer moest zijn om op te ruimen of schoon te maken werd klager voor zijn gevoel net iets te vaak, iets te lang aangeraakt door de pater.

Als het werk klaar was mocht/moest klager altijd in een fauteuil gaan zitten en dan kreeg hij een reep chocolade, een gevulde koek of mocht hij een sigaret roken. Hij moest dat dan wel altijd ter plekke consumeren. Aangeklaagde begon dan altijd met een enthousiast verhaaltje over hoe goed klager studeerde en dat zijn ouders zo trots op hem konden zijn etc. Gaandeweg werd aangeklaagde steeds enthousiaster (of opgewonden) en begon klager steeds meer aan te raken. "Op een bepaald moment ging hij dan achter zijn fauteuil staan, sloeg/drukte een beetje enthousiast op zijn schouders, zo van "je bent een geweldige jongen" en vervolgens gleden zijn handen langzaam over zijn borst naar beneden. Een beetje op en neer wrijvend en af en toe "per ongeluk" onder mijn broeksband naar beneden. Door zijn armen dan wat naar elkaar toe te bewegen drukte hij mijn hoofd achterover tegen zijn kruis". Klager voelde daar wel iets hards, maar heeft zich toentertijd nooit gerealiseerd dat het een erectie was. Soms kreunde : een beetje bij dit gedrag.

Op hoofdlijnen ging dat zo iedere zaterdag. Daarbuiten kon het ook gebeuren dat hij zomaar door hem van de gang geplukt werd om mee te komen naar zijn kamer waar het zelfde gebeurde en een enkele keer werd hij door hem van het voetbalveld (dus in sportkleding) meegenomen.

2.2 Klager heeft zich in de periode van verblijf op voortdurend ongemakkelijk gevoeld vanwege de dreiging die er heerste. Het gedrag van ging voortdurend over de rand. Klager voelde zich hier heel erg ongemakkelijk onder. Hij was altijd op zijn hoede en voelde zich in een onzekere situatie geplaatst.

Klager geeft aan dat hij van huis uit eigenlijk heel gezagsgetrouw is, maar dat hij als gevolg van de negatieve ervaringen op , wars is van autoritair gedrag, zeker daar waar het de kerk betreft.

Klager is werkzaam geworden in de hulpverlening. Hij heeft op bepaalde moment met anderen gesproken over hetgeen hem is overkomen. Juist ook om te voorkomen dat dit soort gedrag vaker wordt vertoond, bijvoorbeeld binnen de jeugdhulpverlening.

Door de herinneringen aan en de ervaringen met is er voor klager wel levenslang een mentaal conflict (in de vorm van wantrouwen) blijven bestaan tussen religieuze beleving enerzijds en de personen en organisaties die daar maatschappelijk vorm aan geven anderzijds.

2.3 Klager wil melding maken van hetgeen hem is overkomen, zodat ook zijn stem wordt gehoord. Ter zitting heeft klager verklaard dat voor hem met name van belang is dat zijn verhaal bekend zou worden bij de kerk en de instanties die zich met het seksueel misbruik binnen de katholieke kerk bezighouden.

Daarnaast wil klager aanspraak maken op vergoeding van zijn immateriële schade.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven.

De Overste heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde, maar dat dit niet veel heeft opgeleverd. Weinig medebroeders zijn nog in leven en hoewel de Overste zelf nog heeft gekend, kan hij over de omstandigheden binnen het Juvenaat en het misbruik waarop de klacht betrekking heeft niet

veel informatie geven, met name gelet op het feit dat de Overste pas in 1967 als overste naar kwam.

De overste concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik. Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Klager heeft verklaard dat aangeklaagde hem over de borst wreef en dat aangeklaagde dan soms zover met zijn handen naar beneden ging dat hij onder de broeksband van klager terecht kwam. Klager heeft voorts verklaard dat hij aangeklaagde soms hoorde kreunen en dat hij door aangeklaagde tegen diens kruis aan werd gedrukt en daar 'iets hards' voelde achter zich. Achteraf heeft hij dit kunnen verklaren als een erectie van aangeklaagde. De commissie is van oordeel dat bovengenoemde handelingen in samenhang beschouwd gekwalificeerd kunnen worden als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.3 Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie uitgangspunt dat zij niet uitsluitend kan afgaan op de verklaring van één klager. Het is een elementair rechtsbeginsel dat iemand niet wordt veroordeeld op grond van één enkele verklaring. Dit elementaire rechtsbeginsel moet ook in deze procedure in acht worden genomen.

4.4 De verklaring van klager is op de Klachtencommissie oprecht overgekomen. In de thans voorliggende zaak zijn echter geen feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klager ondersteunen.

4.5 Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat de klacht niet gegrond kan worden verklaard; waarmee overigens bepaald niet gezegd wil zijn dat de door klager gestelde feiten niet waar zijn.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Nederlandse Provincie van de Congregatie Missionarissen van Mariannahill de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 23 maart 2012 door mr. B.F. Poorter, voorzitter, mr. M.P.P.M. Merx en zr. J.G.M. Verwij, O.Praem, leden, bijgestaan door mr. Y. Rikken, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Nederlandse Provincie van de Congregatie Missionarissen van Mariannahill en aan klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies heeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.